

Tháo gỡ “điểm nghẽn của điểm nghẽn”: Con tàu tốc hành không thể để lỡ cơ hội phát triển

13:52 23/06/2025

Dưới sự điều hành của Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Khắc Định, sáng 23/6, Quốc hội thảo luận ở hội trường về dự thảo Nghị quyết của Quốc hội về cơ chế xử lý khó khăn, vướng mắc do quy định của pháp luật.

Qua thảo luận, các đại biểu Quốc hội nhất trí cao với việc ban hành Nghị quyết và đề nghị Nghị quyết có hiệu lực thi hành ngay sau khi Quốc hội biểu quyết thông qua; cho rằng, đây là việc hết sức cấp bách nhằm kịp thời xử tháo gỡ “điểm nghẽn của điểm nghẽn” về pháp luật trong khi chưa thể sửa Luật.

Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Khắc Định điều hành nội dung phiên thảo luận

Cần thiết, cấp thiết cụ thể hóa Nghị quyết 66 của Bộ Chính trị trong “bộ tứ chiến lược”

Các đại biểu Quốc hội cho rằng, việc ban hành Nghị quyết của Quốc hội về cơ chế xử lý khó khăn, vướng mắc do quy định của pháp luật là rất cấp thiết, trong đó có cơ chế cho phép Chính phủ, Ủy ban Thường vụ Quốc hội được ban hành văn bản quy phạm pháp luật để điều chỉnh các nội dung trong các luật, nghị quyết của Quốc hội trong thời gian các luật, nghị quyết này chưa được sửa.

Đại biểu Nguyễn Thị Thủy, Đoàn ĐBQH tỉnh Bắc Kạn phân tích 3 lý do về sự cần thiết ban hành Nghị quyết. *Thứ nhất* là để thực hiện 2 mục tiêu 100 năm: Đến năm 2030 (kỷ niệm 100 năm thành lập Đảng) trở thành nước công nghiệp hiện đại, có thu nhập trung bình cao và đến năm 2045 (kỷ niệm 100 năm thành lập nước) trở thành nước phát triển có thu nhập cao và yêu cầu phải vượt qua bẫy thu nhập trung bình. Đây là những mục tiêu rất áp lực, nếu không tháo gỡ những “điểm nghẽn của điểm nghẽn” thì không thể hoàn thành. *Thứ hai*, Nghị quyết 66 của Bộ Chính trị - 1 trong 4 trụ cột chiến lược đã đề ra yêu cầu về mặt thời hạn, đó là trong năm 2025 phải cơ bản tháo gỡ những điểm nghẽn trong quy định của pháp luật gây ra. *Thứ ba*, chỉ còn chưa đầy 6 tháng nữa là hết năm 2025, trong khi đó số lượng các dự án luật, nghị quyết phải rà soát, xử lý rất lớn.

Nếu không cho phép một cơ chế đặc biệt để tháo gỡ những điểm nghẽn của pháp luật mà vẫn để theo quy trình thông thường thì sẽ không thể hoàn thành được tiến độ mà Bộ Chính trị đã đề ra trong năm 2025. “Việc ban hành Nghị quyết này tại thời điểm hiện nay là rất cấp bách, như con tàu tốc hành đang mang đến cho đất nước rất nhiều cơ hội để phát triển, nhưng thời gian tàu dừng lại ở mỗi ga rất ngắn. Không thể để lỡ cơ hội phát triển của đất nước chỉ vì những điểm nghẽn của pháp luật. Do đó, chúng tôi kiến nghị Quốc hội thông qua cơ chế đặc biệt cho phép sửa các luật, nghị quyết của Quốc hội như Tờ trình và dự thảo Nghị quyết, và đề nghị Quốc hội cho phép Nghị quyết này sẽ có hiệu lực ngay từ ngày Quốc hội bấm nút thông qua, để các cơ quan có đủ thời gian, vật chất tập trung cho công tác rà soát, xử lý, tháo gỡ những điểm nghẽn của pháp luật”, đại biểu Nguyễn Thị Thủy kiến nghị.

Cùng quan điểm về vấn đề trên, đại biểu Nguyễn Anh Trí, Đoàn ĐBQH thành phố Hà Nội cũng cho rằng, rất cần thiết có Nghị quyết của Quốc hội, bởi đây chính là việc cụ thể hóa Nghị quyết 66 trong “bộ tứ chiến lược” mà Bộ Chính trị đã ban hành. Vì vậy thay vì theo dự thảo Nghị quyết sẽ có hiệu thi hành từ 1/7/2025, đại biểu cũng đề nghị Nghị quyết này có hiệu ngay từ ngày Quốc hội thông qua để thể hiện rõ sự cấp thiết, cần thiết của Nghị quyết.

Chủ tịch nước Lương Cường tham dự phiên thảo luận

Không áp dụng cơ chế đặc biệt đối với các quy định liên quan đến quyền con người, quyền công dân, hình phạt, tố tụng tư pháp

Các đại biểu Quốc hội cũng đề nghị bổ sung, quy định rõ đối với những nội dung liên quan đến việc hạn chế quyền con người, quyền công dân, tội phạm và hình phạt, tố tụng tư pháp thì không áp dụng cơ chế đặc biệt tại Nghị quyết này để xử lý, không trao quyền cho Chính phủ và Ủy ban Thường vụ Quốc hội sửa các luật, nghị quyết của Quốc hội về vấn đề này. Bởi, đây là những vấn đề liên quan trực tiếp đến sinh mệnh chính trị của con người, liên quan đến tội hay không tội, tù hay không tù, đến hoạt động bắt, giam, tha, thả, do đó phải do Quốc hội thảo luận và điều chỉnh. Trên thực tế vừa qua, những vấn đề này không phải là những điểm nghẽn gây ra sự cản trở phát triển của kinh tế đất nước.

Về phạm vi điều chỉnh trong Điều 1 dự thảo Nghị quyết, đại biểu Nguyễn Xuân Thân, Đoàn ĐBQH tỉnh Khánh Hòa đề nghị đưa nội dung kết luận của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về vấn đề này, trong đó nêu rõ “nghiên cứu xác định rõ một số nội dung quan trọng mang tính nền tảng, các nguyên tắc hiến định về tổ chức hoạt động của bộ máy Nhà nước, các quy định về hạn chế quyền con người, quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân, về tội phạm, hình phạt, tố tụng tư pháp thì không áp dụng cơ chế xử lý theo Nghị quyết này”. Ngoài ra, đại biểu Nguyễn Xuân Thân cũng cho rằng, Nghị quyết này mới phản ánh “ở tầm cao” cấp Trung ương là luật, pháp lệnh và giao thẩm quyền cho Ủy ban Thường vụ Quốc hội và Chính phủ, thế nhưng khó khăn về pháp luật thì có cả đối với địa phương. Theo đại biểu, ở địa phương, HĐND cấp tỉnh ban hành các Nghị quyết

của Hội đồng nhân dân, nhưng dự thảo Nghị quyết của Quốc hội lại chưa có cơ chế giúp Thường trực HĐND, UBND cấp tỉnh tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc do quy định của pháp luật. Vì vậy, đại biểu cho rằng nên giao cho Thường trực HĐND, UBND cấp tỉnh có thẩm quyền xử lý vướng mắc ở địa phương tương ứng như UBND, Chính phủ ở Trung ương.

ng tình với việc Quốc hội ban hành Nghị quyết, đại biểu Hà Sỹ Đồng, Đoàn ĐBQH tỉnh Quảng Trị cho rằng, thời gian qua có những vướng mắc do quy định của pháp luật không rõ, không phù hợp hoặc chồng chéo, gây cản trở đáng kể cho hoạt động đầu tư công, sản xuất kinh doanh, cải cách hành chính, chuyển đổi số, các chương trình Mục tiêu quốc gia. Tuy nhiên quá trình sửa luật thường kéo dài, nên việc ban hành một Nghị quyết của Quốc hội để tạm thời xử lý những vướng mắc này là rất hợp lý và đúng thẩm quyền. Tuy nhiên, đại biểu cũng đề nghị cần bổ sung nguyên tắc đảm bảo minh bạch, không làm phát sinh các cơ chế xin-cho. Một số nội dung cần giao thẩm quyền xử lý cho bộ ngành, địa phương trong việc phân cấp, phân quyền rõ ràng hơn để tránh tùy nghi áp dụng, khó áp dụng. Bên cạnh đó, đại biểu đề nghị bổ sung quy định về trách nhiệm giải trình.

Thủ tướng Phạm Minh Chính nghiên cứu tài liệu về phiên thảo luận

Không tạo nặng gánh cho doanh nghiệp và nhân dân, giảm chi phí tuân thủ, thúc đẩy phát triển

Phát biểu giải trình, làm rõ một số vấn đề đại biểu Quốc hội quan tâm, Bộ trưởng Bộ Tư pháp Nguyễn Hải Ninh trân trọng cảm ơn các phát biểu góp ý của

các đại biểu Quốc hội tại hội trường cũng như tại Tổ; khẳng định, cơ quan soạn thảo sẽ tiếp tục chỉnh lý, tiếp thu để hoàn thiện dự thảo Nghị quyết để trình Quốc hội thông qua.

Bộ trưởng Bộ Tư pháp cũng đồng tình với một số ý kiến của các đại biểu góp ý về phạm vi điều chỉnh của Nghị quyết sẽ loại trừ một số nội dung liên quan đến yếu tố hiến định, pháp luật về tố tụng tư pháp; cho rằng Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã có thông báo về vấn đề này, Ban soạn thảo đồng tình sẽ tiếp thu trong dự thảo Nghị quyết.

Về đề nghị xem xét mở rộng cơ chế áp dụng của Nghị quyết này đối với địa phương, Bộ trưởng Nguyễn Hải Ninh cho biết, mục tiêu của Nghị quyết này là Quốc hội ban hành Nghị quyết khung để trên cơ sở đó Chính phủ sẽ triển khai, rà soát tất cả văn bản hiện nay triển khai có vướng mắc, trong đó có cả vướng mắc đối với địa phương. Còn đối với các văn bản mà địa phương ban hành có gây chồng chéo, vướng mắc thì thuộc chủ thể ban hành văn bản ở địa phương, điều này cũng đã được quy định tại Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật. Do đó, dự thảo Nghị quyết này không mở rộng phạm vi cơ chế áp dụng đối với chủ thể là địa phương.

Bên cạnh đó, Bộ trưởng Bộ Tư pháp Nguyễn Hải Ninh cũng tiếp thu, bổ sung một số nội dung các đại biểu Quốc hội góp ý liên quan đến tiêu chí xác định khó khăn vướng mắc, bổ sung nguyên tắc xử lý khó khăn, vướng mắc bảo đảm tính hợp hiến, thống nhất của pháp luật, công khai, minh bạch. Bộ trưởng Bộ Tư pháp cũng đồng tình với kiến nghị của đại biểu, Nghị quyết sẽ có hiệu lực thi hành ngay từ ngày Quốc hội biểu quyết thông qua và có giá trị đến hết ngày 28/2/2027.

Các đại biểu Quốc hội tham dự phiên thảo luận

Phát biểu kết luận phiên thảo luận hội trường, Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Khắc Định nhấn mạnh, qua thảo luận, các đại biểu Quốc hội tán thành, nhất trí rất cao với sự cần thiết ban hành Nghị quyết. Tuy nhiên về tên gọi của dự thảo Nghị quyết hiện nay là “Nghị quyết của Quốc hội về cơ chế xử lý khó khăn, vướng mắc do quy định của pháp luật”, Phó Chủ tịch Quốc hội cho rằng Ủy ban Thường vụ Quốc hội sẽ bàn thêm với Chính phủ về tên gọi của Nghị quyết, bởi đây là cơ chế đặc biệt, giải pháp cấp bách để khắc phục khó khăn, vướng mắc do quy định của pháp luật. Do vậy, tiếp thu ý kiến của các đại biểu Quốc hội, cần nghiên cứu để tên gọi của Nghị quyết thể hiện được tính chất cấp bách, đặc biệt của Nghị quyết.

Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Khắc Định cũng đồng tình với các đại biểu cần làm rõ phạm vi điều chỉnh của Nghị quyết, việc ban hành văn bản này đặt trong sự kiểm soát, giám sát chặt chẽ và trách nhiệm giải trình; nhấn mạnh, việc ban hành Nghị quyết “chỉ làm cho tốt lên”, không làm nặng gánh hơn cho doanh nghiệp và nhân dân, giảm chi phí tuân thủ, thúc đẩy phát triển.

Theo quochoi.vn